

Zienswijze "Onlanden 2 voor Provincie Drenthe "

Doelstelling : Droge voeten, niet alleen voor de Groningers , maar ook voor de bewoners van Peize rondom de Onlanden!

Aanleiding :

Bewoners ervaren sinds de aanleg "waterberging Onlanden" meer wateroverlast in kelders, meer optrekkend vocht muren, beschimmelde kleren en schoenen in vertrekken, die voorheen dit beeld niet gaven. De vochtpercentages in de huizen worden regelmatig gemeten en vastgesteld is, dat deze boven de norm zijn.

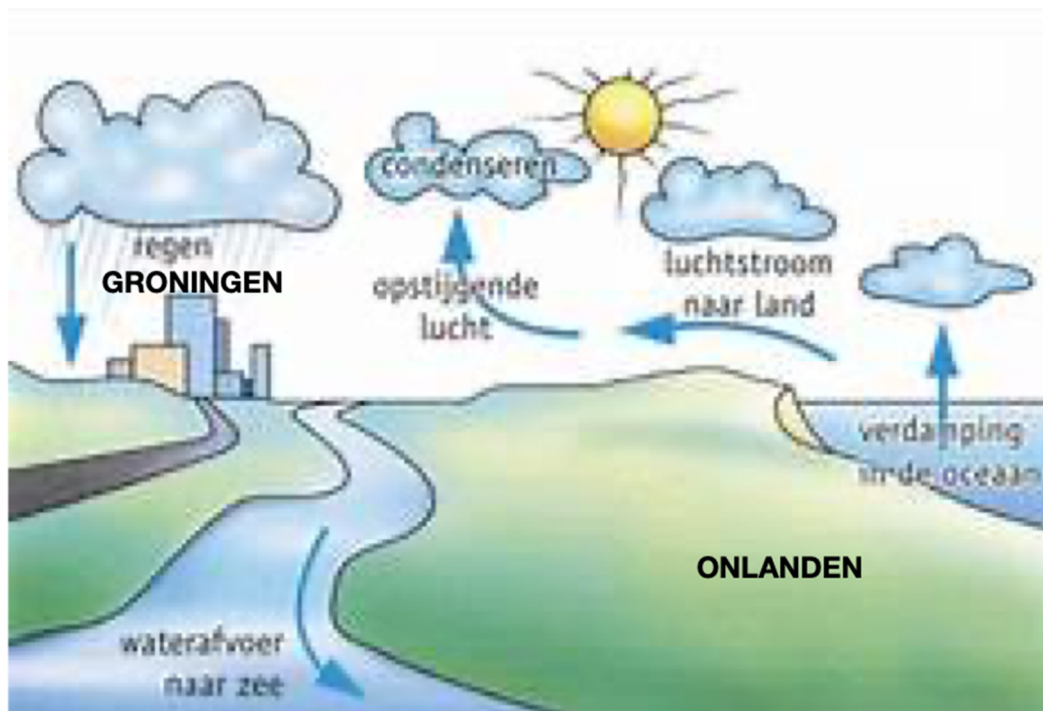

Bewoners hebben zorgen dat deze wateroverlast met als consequentie vochtiger huizen en slechtere woonomstandigheden, met de uitbreiding Onlanden variatie Hooiweg alleen maar nog meer toeneemt. Grondwaterpeil gaat namelijk nog meer omhoog!

Gevraagd is aan ons, door een vertegenwoordiger van de Provincie Drenthe bij een inloop moment\voorlichtingsmoment voor de burgers inzake Onlanden 2, op 12

December 2024 , restaurant Boonstra te Peize ,om onze zienswijze op papier te zetten en deze te mailen.

Deze zienswijze is nu op papier gezet door 4 leden van de werkgroep Waterbeheer van Vereniging Dorpsbelangen Peize. Het voorzitterschap ligt bij Dhr. Ir. T. van der Meijs. Deze leden ervaren zelf ook meer wateroverlast sinds aanleg van de waterberging Onlanden 1. Dat wij hierin niet alleen staan blijkt uit de enquête van Vereniging Dorpsbelangen Peize.(Zie de uitkomsten van de enquête in de bijlage A).

[Vooronderzoek en bronnen :](#)

www.dorpsbelangenpeize.nl Enquête grondwateroverlast Peize 2022. Quote 'Naar onze mening is het grondwaterpeil drastisch verhoogd na de komst van de waterberging in de Onlanden. Sindsdien hebben wij meer water in de kruipruimte en een nattere tuin'

172350--24052024_Brandbrief_aan Rutte van de Stichting Mobilisatie (<https://stichtingmobilisation.nl/>) KRW_Mei 2024_Fin copy1_Geredigeerd.pdf (conclusie: **handhaving schiet tekort !**) (bijlagen B1 en B)

Folder grondwater: Welke partijen zijn verantwoordelijk voor het beheer van stand grondwater. Dit zijn de eigenaars/ bewoners zelf, de Gemeente , het Waterschap en Provincie. (zie bijlage C)

Kranten artikel : *de Krant jrg 23* 9/1/2024 nr. 2 pagina 7.

Hieruit kan men concluderen dat controleren en borgen door de gemeente van afvoeren van water aanzienlijke verbeter mogelijkheden kent.

Door de gemeente is in najaar 2023 een meetpunt aangelegd naar aanleiding van een klacht op van de Familie Kappert Noordsepad 1 over waterschade door stijging van het grondwater en hierdoor verhoging van de vochtigheid in de muren en in de woning. De cijfers spreken voor zich . Link Open Data Portaal: <https://opendata.munisense.net/portal/avecodelbondt/group/2209/gemeente-noordenveld>.

Gemeente Noordenveld heeft diverse klachten ontvangen over wateroverlast in kelders. Waarbij zelfs een bewoner dit voor de rechter heeft gebracht. Door de rechter is zij in het gelijk gesteld. (zie voorbeelden wateroverlast bijlage F)

Info vanuit de MER Onlanden: "Vanwege het ontbreken van informatie over de grondwaterstanden in de referentiesituatie en bij inzet van de extra waterberging is het op enkele locaties niet mogelijk om negatieve effecten door stijgend grondwater volledig uit te sluiten. Gezien de sporadische inzet van de extra waterberging, de onzekerheid of de negatieve effecten überhaupt zouden optreden en de beperkte impact indien ze optreden, is een neutrale beoordeling gegeven. Bovendien zijn op vrijwel alle locaties mogelijkheden voor mitigatie beschikbaar. Bij het bepalen van de doelmatigheid en de omvang van mitigatie, bijvoorbeeld door het vergroten van bemalingscapaciteit, kan een beter inzicht in de grondwaterstanden bijdragen aan (kosten)efficiëntie in de maatregelen en aan het volledig kunnen uitsluiten van effecten op bewoners en gebruikers in de omgeving van De Onlanden. **Hiervoor is het aan te raden aanvullende peilbuizen te plaatsen in de omgeving en het verloop van de grondwaterstanden bij inzet van zowel de gestuurde als ongestuurde waterberging te monitoren**".

[/https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.9922.TAMOnlanden-ON01/b_NL.IMRO.9922.TAMOnlanden-ON01_tb1.pdf](https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.9922.TAMOnlanden-ON01/b_NL.IMRO.9922.TAMOnlanden-ON01_tb1.pdf)

[Analyse uitgangssituatie voor realisering Onlanden 2:](#)

Op basis van wat tot nu toe bekend is , maken wij ons toch ernstige zorgen over nog meer water overlast door extra dumping van water in de Onlanden.

Er wordt aangegeven in de plannen dat de dijken verhoogd worden en dat er aandacht is er voor het realiseren van stuwen en sluisen, maar hoe om te gaan met stijgend grondwateroverlast en dit te beperken of nog beter te voorkomen! Hiervan vinden wij niets van terug en/ of wordt dit zelfs niet als probleem gezien door vertegenwoordigers van ons Waterschap in gesprekken die met hun hierover gevoerd zijn. (bijlagen C3 en C4, grondwaterstanden Noordsepad)

Een andere belangrijke stap wordt ons inziens ook overgeslagen. Dit kan enerzijds bewust zijn anderzijds dat men niet bekend is met achterstallig onderhoud op diverse fronten. Samengevat **:Het waterbeheer moet in orde zijn voordat men aan extra waterdumping begint!** Helaas is dat niet zo zie o.a. de gegevens van het vooronderzoek bij de inwoners van Peize door Dorpsbelangen (zie bijlage A).

Hieronder de toelichting.

Toelichting bijlage A. In de bijlage A is een onderverdeling gemaakt in 4 oorzaken, die de oorzaak zijn van slecht waterbeheer. Dit zijn:

1] **Ontwerpfouten** (verzaken van verantwoordelijkheden door gemeente en waterschap) Nu zijn het theoretische beoordelingen van het ontwerp. Dat kan en dient na aanleg pas echt beoordeeld te worden op droge voeten voor iedereen.

2] **Grondwaterstanden in Peize** (verzaken van verantwoordelijkheden door gemeente en waterschap) Er zijn vele grondwaterstanden al jaren veel te hoog. Gemeente is al verweten in onderzoeksrapport van BZ febr. 2023 dat zij geen norm stellen. Men zal vele peilbuizen moeten plaatsen om elke discussie te voorkomen. Bepaalde vertegenwoordigers van het waterschap hebben een zeer terughoudend beleid in het plaatsen van peilbuizen is onze ervaring. In de wijken De Westerd woonwijk, De Es, Kymmellsaan, Zuurtsche Kampen, Lange Streeken waren geen peilbuizen bij de aanleg aanwezig. In de laatste 3 nu nog (vrijwel) niet. Een gemiste kans ons inziens . **Tenslotte meten is weten!**. Tevens staat ook vermeld in de MER om te zorgen voor goede projectbewaking.

3] **Slecht onderhoud** (verzaken van verantwoordelijkheden door gemeente en waterschap). Er is op dit moment heel slecht onderhoud van de haarvaten. Het grootste deel van de haarvaten functioneert zelfs niet meer. Duikers schoonmaken tijdens zelfs schouwsloot onderhoud ontbreekt. Hoe breed en diep een sloot geschoond moet worden ontbreekt in de onderhoudsinstructie van het uitvoerende bedrijf. Zie waarschuwing in de bijlage D. De door de gemeente aangelegde drainage leidingen weet men zelfs niet meer te liggen. Consequentie hiervan ze worden dus ook niet schoongemaakt!

Er dient een onderhoudsprogramma voor alle onderdelen uit het systeem eenduidig vastgelegd te worden en ook na uitvoering en aanleg getoetst te worden op effectiviteit. Dat ontbreekt op dit moment.

verantwoordelijkheden door gemeente en waterschap)

Het waterschap schiet ernstig tekort in de controle op naleving vergunningseisen en de noodzakelijke verbeter stappen indien de uitvoering niet is volgens de vergunning.

[Contacten tot dusver met het waterschap en onze gemeente om dit onder hun aandacht te brengen.](#)

De voorzitter van onze werkgroep, dhr. v.d. Meijs, heeft bij getroffen inwoners een bezoek op locatie uitgevoerd en de klachten onderzocht , gedocumenteerd, geanalyseerd, gerubriceerd (zie rubricering in Bijlage A Wateroverlast meldingen in Peize e.o..). Het gehele dossier is met de Raad van State en daardoor ook met de gemeente Noordenveld gedeeld. De projectleider wateroverlast van de gemeente heeft de meest recente versie hiervan ontvangen. Wij voegen het overzicht van dit dossier ook toe aan deze zienswijze (zie bijlage E).

De gemeente heeft de vraag om garantie voor droge voeten niet willen overnemen voor het project Peize-Zuid. De indieners zijn nu in afwachting van het vonnis van de Raad van State. Als we goed geluisterd hebben, wordt de gemeente toch gevraagd door de Raad van State deze garantie te geven.

Eind december 2024 is kennis gemaakt met de nieuwe projectleider waterbeheer van de Gemeente Noordenveld . Vanaf half januari 2025 gaan wij als werkgroep hiermee

structureel rond de tafel. Wij ervaren hier een bereidheid om hier gezamenlijk mee aan de slag te gaan en zijn zeer positief over deze ontwikkeling.

Gepoogd is ook najaar 2024 om als werkgroep met "Het waterschap Noorderzijlvest" structureel in gesprek te gaan. Dit is helaas door hun afgewezen.

De nieuwe projectleider van de gemeente Noordenveld heeft aangegeven het waterschap ook uit te willen nodigen voor de structurele bijeenkomsten "Wateroverlast in Peize en omstreken", daar het aanschuiven van het waterschap als zeer noodzakelijk wordt gezien, met betrekking tot de uitdagingen die er liggen. Tevens zijn zij ook een deel van de oplossing (folder waterschap bijlage C).

Wij hopen dat het waterschap hierbij zal aansluiten, gezien de problematiek op dit moment die er heerst en om natuurlijk te zorgen dat Onlanden 2 een project wordt waar we allemaal trots op kunnen zijn!

Op de vergadering, 19 december 2024, met de verantwoordelijke wethouder Gemeente Noordenveld, gaf deze aan dat voor een goede projectbewaking van de uitbreiding van de Onlanden, hij zich kon vinden in de zienswijze van meer peilbuizen.

Voor Lange Streeken II – situatie Oude Velddijk - Zuurseweg laat de wethouder op 20 december 2024 weten aan betrokkenen met aanpak te wachten tot de projectgroep Wateroverlast onder leiding van de nieuwe projectmanager met een voorstel komt. En dat moet dan natuurlijk door college en gemeenteraad overgenomen worden.

Conclusie en samenvatting:

De inhoudelijke bedoeling van het project De Onlanden onderschrijven we beslist. Toekomstige stortbuien en wateroverlast als gevolg van klimaatverandering moeten we het hoofd bieden. De Onlanden kunnen hieraan een robuuste bijdrage bijleveren. Maar dat kan alleen als aan onderstaande voorwaarden wordt voldaan.

Het waterbeheer is nu al niet goed op orde, gegevens worden naar onze mening niet altijd gedeeld, bepaalde acties worden niet of te laat ondernomen door de professionele partijen. Professioneel beheer, het toetsbaar zijn, beheersen van het proces en op eigen initiatief adequate maatregelen nemen inzake het water beheer in het algemeen, is volgens ons een belangrijk verbeterpunt en uitgangspunt voor de betrokken instanties.

Het waterbeheer moet ons inziens dus op orde zijn om Onlanden 2 een succes te laten worden!

Als dat niet lukt, dan vrezen wij als bewoners bij nog meer waterdumping van de gebieden om ons heen in de Onlanden, nog meer wateroverlast door een verhoogde

waterstand. Wij vinden dat niet aanvaardbaar. De ene partij droge voeten, de andere partij extra kosten, kans op afnemend gezondheid door hoge luchtvochtigheid in huizen en natte voeten.

Wij opteren voor iedereen droge voeten!

Gezien de wetten en verantwoordelijkheden met betrekking tot de verantwoordelijke overheidsinstanties die hierover zijn vastgelegd moet dit ons inziens mogelijk zijn en is dit een redelijk verzoek.

De gemeente Noordenveld en het Waterschap vervullen hier een belangrijke rol. Die rol kan alleen in goede samenspraak met alle belanghebbenden worden vervuld.

[Vragen voor de Provincie Drenthe](#)

Wil de provincie de professionele partijen aanspreken indien zij nalatig zijn in hun rol betreffende goed (grond- en oppervlakte-) waterbeheer, kijken of zij hun taken adequaat uitvoeren en hierop toetsbaar zijn. Dus proactief werken en niet reactief. Als de provincie dat niet gaat/wil doen, welke instantie/toezichthouder doet dit dan wel?

Als deze instantie/toezichthouder niet aanwezig is, lijkt het ons een goed idee om dit in te stellen, zodat alle bewoners op droge voeten kunnen rekenen als de uitbreiding van de Onlanden er komt. Deze instelling moet onafhankelijk zijn. Hoe ziet de provincie dat?

Kunnen de bewoners van Peize na realisering deel 2 van de Onlanden erop rekenen dat zij er qua waterbeheer op vooruit gaan en er niet nog meer op achteruit zijn gegaan, uitgaande van de huidige klimaatveranderingen?

Wij willen deze zienswijze als werkgroep natuurlijk graag persoonlijk toelichten.

Wij denken op deze manier een goede invulling te geven aan de burgerparticipatie. Overheid jullie staan niet alleen bij het oplossen van deze vraagstukken, wij pakken graag onze rol en nemen de hierbij behorende verantwoordelijkheid.

Met vriendelijke groet

Ir. A.A.E.J. van der Meijs (voorzitter)

J. Bralten

G. Brandsema

Mevr. drs. M. Smid

Bijlagen:

Bijlage A Wateroverlast meldingen in Peize e.o.

Bijlage B Vergunningverlening en handhaving VTH schieten ernstig tekort

Bijlage B1 172350--24052024_Brandbrief_Rutte_KRW_Mei 2024_Fin
copy1_Geredigeerd

Bijlage C Noorderzijlvest folder_grondwater_2019_wie_wat_waar

Bijlage C1 taken en verantwoordelijkheden gemeente en waterschap

Bijlage C2 2024-01-04 Volkskrant - 10 mille schade en geen cent vergoed

Bijlage C3 Noordsepad Grondw Noord

Bijlage C4 Noordsepad 1 2023 nieuw

Bijlage C5 Rijksoverheid Min. VRO - Stedelijk grondwater in de praktijk – BRO

Bijlage D Beeldmateriaal wateroverlast

Bijlage E complete dossier met o.a. onderzoeksrapporten

Bijlage F Enkele voorbeelden